

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»
Циклова комісія музики і хореографії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

для студентів

спеціальності

014 Середня освіта

предметної спеціальності

014.13 Середня освіта

(Музичне мистецтво)

освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст

Київ – 2021

Розробник:

Кашперський Олег Станіславович,
викладач циклової комісії музики і хореографії
Фахового коледжу «Універсум»
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії
музики і хореографії

Протокол від «06» січня 2021 року № 7

Голова циклової комісії музики і хореографії Романова Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено «13» 01 2021 р:

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2 /60
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	40
Аудиторні	36
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	+
Самостійна робота	20
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є підготовка майбутніх педагогів до різних видів навчально-виховної діяльності, створення оптимальних умов для реалізації творчого потенціалу студентів, їх прагнення до самовдосконалення, формування професійних умінь у процесі оволодіння основами педагогічної майстерності.

Зазначений курс покликаний: сприяти становленню спеціальної професійної компетентності вчителя музики на основі засвоєння ним знань та вмінь, які необхідні для розв'язання типових завдань по оволодінню педагогічною майстерністю та саморозвитку професійної компетентності, що дозволяють вирішувати професійні задачі у галузі навчання та виховання молодших школярів.

Основні завдання курсу:

- формувати нову генерацію фахівців-педагогів, збагачених глибокими фундаментальними і спеціальними знаннями, здатними до самодостатнього розвитку своєї особистості, індивідуальності, творчого потенціалу, інноваційної діяльності, професійної майстерності;
- формувати систему професійно – ціннісних орієнтацій особистості майбутніх учителів, в якій домінують роль відіграватимуть гуманістична спрямованість діяльності педагога і його соціальна відповідальність;
- розвивати культуру мислення, почуттів, поведінки особистості вчителя, професійно-значущі якості, які дають підставу говорити про професійну культуру педагога як сукупність психологічної майстерності та багатства внутрішнього світу;
- навчити студентів співвідносити ідеали педагогічної
- діяльності з рівнем власної готовності до цієї діяльності;
- допомогти студентам виробити свій індивідуальний стиль педагогічної діяльності на основі індивідуальних особливостей;
- навчити майбутніх педагогів управляти педагогічними ситуаціями та розв'язувати педагогічні задачі;

- навчити керувати власним психічним станом і регулювати самопочуття;
- сформувати у студентів потребу постійної самоосвіти та самовдосконалення у майбутній професійній діяльності.

У студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- усвідомлення призначення педагога в розвитку суспільства і місії у становленні особистості майбутнього фахівця;
- розуміння сутності педагогічної діяльності як мета-діяльності, специфічних особливостей її компонентів;
- усвідомлення основних характеристик педагогічної майстерності, здатність здійснювати аналіз майстерності педагога;
- уміння гідної самопрезентації, здатність управляти своїм зовнішнім виглядом, доцільно використовуючи невербальні засоби у спілкуванні;
- знання репертуару невербальної комунікації (мова тіла, міжособистісний простір, часова характеристика спілкування), шляхів досягнення зовнішньої виразності викладача;
- орієнтація в засобах виразності мовлення, здатність створювати образні бачення в педагогічній розповіді, демонструвати інтонаційну виразність повідомлення;
- знання вимог до техніки мовлення педагога;
- володіння системою вправ для удосконалення техніки мовлення;
- розуміння педагогічної розповіді як фрагмента педагогічної діяльності: її мету, надзавдання;
- обізнаність у побудові і техніці виконання педагогічної розповіді, бесіди;
- розуміння сутності професійного педагогічного спілкування як діалогу і вміння реалізувати критерії діалогічної взаємодії;
- усвідомлення сутності психолого-педагогічних вимог до переконування;
- знання основних видів словесного сугестивного впливу, їх ролі у педагогічній взаємодії;
- усвідомлення доцільності використання різних стилів, моделей, позицій у спілкуванні;

- готовність долати бар'єри у спілкуванні, забезпечувати єдність співрозмовників, знаходячи спільні інтереси, формуючи почуття „МИ”;
- уміння будувати індивідуальну педагогічну бесіду відповідно до методики контактної взаємодії;
- усвідомлення сутності і професійних особливостей уваги та уваги педагога, шляхів їх розвитку;
- здатність аналізувати педагогічні ситуації, виокремлюючи прийоми педагогічної взаємодії;
- дотримання вимог педагогічного такту, його принципів;
- уміння будувати ”Я-висловлювання”; володіння прийомами етичного захисту у спілкуванні;
- усвідомлення суті гуманістичного навчання, його переваг над авторитарним;
- усвідомлення суті співробітництва з учнями у навчанні;
- володіння технікою взаємодії на початковому етапі уроку;
- володіння первинними вміннями досягнення творчого робочого самопочуття;
- володіння прийомами діалогізації педагогічного монологу;
- володіння прийомами активного слухання відповідей учнів;
- знання прийомів організації взаємодії на завершальному етапі уроку і вміння логічно й емоційно виправдано завершити взаємодію;
- готовність аналізувати педагогічний потенціал навчального матеріалу з позиції потреб та інтересів учнів, забезпечуючи стимулювання їх пізнавальної активності;
- вміння аналізувати досягнення діалогічної взаємодії на уроці;
- володіння технологією розробки творчого задуму уроку.

3. Результати навчання за дисципліною:

В результаті вивчення цього курсу студенти повинні :

- знати специфіку педагогічної діяльності вчителя муз
- проаналізувати суть педагогічної майстерності, її компоненти та шляхи оволодіння;
- використовувати складові елементи педагогічної техніки та їх характери
- володіти технікою самонавіювання
- знати види педагогічного спілкування та їх особливості;
- користуватись стилями стосунків, взаємодії та спілкування;
- проаналізувати причини виникнення конфліктів у педагогічній взаємодії;
- володіти особливостями прояву педагогічного такту в різних ситуаціях навчально-виховного процесу, умови оволодіння ним;
- знати сутність основних способів комунікативного впливу – переконування та навіювання, їх види і методику використання;
- аналізувати сутність передового досвіду як основи педагогічної майстерності, його види;
- етапи вивчення та узагальнення передового досвіду;
- втілювати методи вивчення передового педагогічного досвіду,
- складати педагогічні задачі та ситуації і етапи їх розв'язання;
- володіти функціями мовлення та шляхи їх реалізації у взаємодії з у
- користуватись методами завоювання уваги аудиторії;
- знати особливості педагогічного спілкування

Вміти:

- визначати власні педагогічні якості;
- підбирати одяг відповідно до цільового призначення;
- володіти мімікою і жестами відповідно до ситуації;
- володіти прийомами психічної саморегуляції, навіювати бажані способи поведінки;
- складати програму самонавіювання;

- використовувати прийоми розвитку педагогічної уяви в роботі над собою;
- володіти прийомами розвитку уваги та спостережливості;
- підбирати найбільш доцільні стилі педагогічного спілкування відповідно до обставин;
- володіти педагогічним тактом;
- визначати причини конфліктів та вміти попередити їх виникнення;
- виявляти згідно з критеріями передовий педагогічний досвід;
- користуватися методами вивчення та поширення передового досвіду;
- складати педагогічні ситуації, перетворювати їх в задачі та розв'язувати їх;
- складати програми самовиховання з метою оволодіння різними компонентами педагогічної майстерності;
- аналізувати педагогічну діяльність вчителів-практиків з метою виявлення елементів педагогічної майстерності;
- користуватись елементами зовнішньої техніки в педагогічному процесі;
- володіти прийомами міміки і пантоміміки відповідно до ситуації;
- здійснювати самоконтроль за розвитком елементів професійного мовлення (дихання, голос, дикція);
- втілювати елементи гри в практичній діяльності;
- користуватись прийомами переконування;
- вибрати найбільш доцільні прийоми навіювання;
- володіти прийомами ведення уроку-діалогу.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

	Назва теми	Лекції. Год.	Семінари	Інд. з.	Підсум контр	с/р	Разом
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя. Педагогічна техніка і майстерність.							
1.	Лекція 1. Поняття педагогічної майстерності	2	2	1		2	7
2.	Лекція 2. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності	2	2	2		4	10
3.	Лекція 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності	2	2	1		4	9
4.	Лекція 4. Культура мови педагога.	2	2	1		2	7
	Модульна контрольна робота 1.				2		2
Змістовий модуль 2. Майстерність взаємодії вчителя з учнями.							
5.	Лекція 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні	2	2	1		2	7
6.	Лекція 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів.	2	2	1		4	9
7.	Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні	2	2	1		2	7
	Модульна контрольна робота 2.				2		2
	Всього	14	14	8	4	20	60

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Тема 1. Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя.

Лекція 1. Поняття педагогічної майстерності (2 год).

Сутність педагогічної діяльності вчителя музики. Специфіка педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості. Елементи педагогічної майстерності у професійній діяльності вчителя: гуманістична спрямованість діяльності вчителя, професійна компетентність, педагогічні здібності, педагогічна техніка. Загальна характеристика понять “педагогічна ситуація” та “педагогічна задача”. Самовиховання як необхідна передумова набуття і збереження професіоналізму.

Основні поняття: педагогічна діяльність, педагогічна майстерність, професійна компетентність, педагогічна ситуація, педагогічна задача, самовиховання

Рекомендована література: основна(1,3); додаткова(3,7)

Семінарське заняття 1.

Педагогічна майстерність учителя музики (2 год).

Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність.

Лекція 2. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності (2 год.)

Поняття педагогічної техніки. Ознайомлення з компонентами педагогічної техніки: уміння педагога керувати своєю поведінкою, емоціями, настроєм, уміння впливати на особистість – колектив. Різновиди педагогічної техніки: зовнішня техніка та внутрішня техніка.

Характеристика внутрішньої техніки вчителя. Шляхи досягнення емоційної саморегуляції: звернення до власного почуття обов'язку у зв'язку з усвідомленням соціальної ролі професії, ціннісними установками; метод фізичних дій; самонавіювання на фоні загального м'язового розслаблення і психічного спокою; розрядка в діяльності (музикотерапія, заняття спортом, бібліотерапія, танцювальна терапія, гумор); емоційне налаштування на урок (звернення до матеріалу уроку; над завдання уроку; створення позитивної установки).

Характеристика зовнішньої техніки вчителя. Елементи зовнішньої техніки вчителя: вербальні (мовні) та невербальні (міміка, пантоміміка) засоби.

Особливості позитивних та негативних жестів. Специфіка візуального контакту (контакту очей), тактильної комунікації (дотику) та міжособистісного простору.

Основні поняття: педагогічна техніка, внутрішня техніка, зовнішня техніка.

Рекомендована література: основна(2,3); додаткова(4,7)

Семінарське заняття 2. Педагогічна техніка вчителя (2 год).

Лекція 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності (1 год).

Поняття техніка мовлення. Структура педагогічного мовлення: інформаційний, виразний, впливовий компоненти. Показники виразного мовлення: дихання, голос, дикція, інтонація, темп. Їх характеристика.

Особливості педагогічного мовлення. Джерела формування педагогічного мовлення: особистий досвід учителя, наслідування традицій, навчання, самоосвіта.

Методики розвитку вмінь і навичок педагогічного мовлення: формування мовленнєвих умінь і навичок; оволодіння допоміжними засобами педагогічного мовлення; розвиток навичок, умінь активного слухання.

Дихання і голос як елементи педагогічної техніки. Адаптація і розвиток професійного дихання.

Педагогічні засади практичної роботи над текстом. Дикція як елемент педагогічної техніки.

Основні поняття: техніка мовлення, дихання, голос, дикція, інтонація, темп.

Рекомендована література: основна(3,5); додаткова(2,5)

Семінарське заняття 3. Техніка мовлення вчителя (2 год).

Лекція 4. Культура мови педагога. (1 год)

Поняття та загальні ознаки мовної культури викладача. Мовна норма. Як навчитися точності висловлювання? Образність мови: поняття, зміст, роль, засоби створення образності. Троп і його види: порівняння, епітет, метафора, алегорія, іронія, гіпербола, уособлення. Стилістичні фігури: інверсія, антитеза, градація, анафора та інші спеціальні синтаксичні прийоми.

Основні поняття: порівняння, епітет, метафора, алегорія, іронія, гіпербола, уособлення, інверсія, антитеза, градація, анафора.

Рекомендована література: основна(2,3); додаткова(3,7)

Семінарське заняття 4. (2год).

Проблеми взаємодії викладача та аудиторії та культура мови педагога.

Тема3. Майстерність взаємодії вчителя з учнями.

Лекція 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні (2 год).

Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування. Увага та увава вчителя.

Способи комунікативного впливу: переконання і навіювання.

Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтегративного компонента педагогічної взаємодії.

Рекомендована література: основна(3,4); додаткова(3,7)

Семінарське заняття 5. (2год)

Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні

Лекція 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів (2 год).

Поняття педагогічний такт. Вимоги до вчителя. Різниця між педагогічним тактом і педагогічною тактикою.

Сутність, структура, класифікація, причини, динаміка конфлікту.

Головні моделі поведінки особистості в конфліктній взаємодії. Типи конфліктних особистостей. Технології раціональної поведінки в конфлікті. Психологія переговорного процесу у вирішенні конфліктів. Внутрішньоособистісні конфлікти. Головні психологічні концепції, форми прояву та засоби вирішення. Міжособистісні і групові конфлікти: сфера прояву, класифікація.

Конфлікт у педагогічній взаємодії та способи його розв'язання.

Основні поняття: педагогічний такт, педагогічна тактика, конфлікт.

Рекомендована література: основна(1,3); додаткова(2,4)

Семінарське заняття 6.

Педагогічний такт і тактика вчителя (2 год).

Лекція 7. Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні (2год).

Урок як навчальний діалог. Поняття та особливості діалогу. Характеристика уроку-діалогу. Головні елементи організації навчання на уроці. Відмінності в організації уроку за моделями “урок-діалог” і “урок-монолог”.

Психолого-педагогічні кріплення уроку-діалогу.

Професійні сектори вчителів-майстрів в організації діалогу з учнями на уроці.

Рекомендована література: основна(1,3); додаткова(3,7)

Семінарське заняття 7.

Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні (2 год).

Плани семінарських та практичних занять

Тема1. Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя.

Лекція 1. Поняття педагогічної майстерності (2 год)

1. Сутність педагогічної діяльності вчителя музики.
2. Специфіка педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості.
3. Елементи педагогічної майстерності
4. Педагогічна ситуація та педагогічна задача.
5. Самовиховання як необхідна передумова набуття і збереження професіоналізму.

Рекомендована література : основна (1,2,3,4) ; додаткова (2,4,5.6)

Рекомендована література: основна(1,3); додаткова(3,7)

Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність.

Лекція 2. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності (2год.)

1. Поняття педагогічної техніки.
2. Компоненти педагогічної техніки.
3. Внутрішньої техніки вчителя.
4. Зовнішньої техніки вчителя.
5. Особливості позитивних та негативних жестів.

Рекомендована література: основна (2,3,4,5); додаткова (3,4,5)

Лекція 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності (2год).

1. Поняття та структура техніки мовлення.
2. Показники виразного мовлення.
3. Особливості педагогічного мовлення.
4. Дихання і голос як елементи педагогічної техніки.
5. Адаптація і розвиток професійного дихання.

6. Дикція як елемент педагогічної техніки.
7. Педагогічні засади практичної роботи над текстом.

Рекомендована література : основна (1,2,3,5); додаткова (2,3,4,5)

Лекція 4. Культура мови педагога (2год).

1. Поняття та загальні ознаки мовної культури викладача. Мовна норма.
2. Як навчитися точності висловлювання?
3. Образність мови: поняття, зміст, роль, засоби створення образності.
4. Троп і його види: порівняння, епітет, метафора, алегорія, іронія, гіпербола, уособлення.
5. Стилистичні фігури: інверсія, антитеза, градація, анафора та інші спеціальні синтаксичні прийоми.

Рекомендована література : основна (1,2,3,5) ; додаткова (2,3,4,6)

Тема3. Майстерність взаємодії вчителя з учнями.

Лекція 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні (2 год).

1. Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії.
2. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування.
3. Увага та увава вчителя.
4. Способи комунікативного впливу: переконання і навіювання.
5. Стратегії взаємодії у спілкуванні

Рекомендована література : основна (1,2,3,4) ; додаткова (4,5,6)

Лекція 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів (2 год).

1. Сутність, структура, класифікація, причини, динаміка конфлікту.
2. Головні моделі поведінки особистості в конфліктній взаємодії.
3. Типи конфліктних особистостей.
4. Технології раціональної поведінки в конфлікті.
5. Конфлікт у педагогічній взаємодії та способи його розв'язання.

Рекомендована література: основна (2,3,4,5) ; додаткова (4,5,6,7)

Лекція 7. Майстерність забезпечення взаємодії в педагогічному спілкуванні (2 год).

6. Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії.
7. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування.
8. Увага та увава вчителя.
9. Способи комунікативного впливу: переконання і навіювання.
10. Стратегії взаємодії у спілкуванні

Рекомендована література : основна (1,2,3,4,5) ; додаткова (2,3,5,6,7)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Види діяльності	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекційних занять	1	7	7
2	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3	Робота на семінарських заняттях	10	5	50
4	Модульна контрольна робота	25	2	50
5	Самостійна робота	5	7	35
Всього			149	
Розрахунок коефіцієнта			1.49	

6.2. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Поняття педагогічної майстерності. (2 год)

- Професійні функції вчителя музики.
- Суть педагогічної творчості викладача.
- Розкрийте зміст педагогічної праці.

Рекомендована література : основна (1,2,4,3); додаткова (1,6.5.3)

Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність (4 год).

- Самопрезентація вчителя: підготуйтеся до моделювання ситуації першого знайомства з класом: зайти в клас, привітатися, представитися, познайомитись з учнями, спробувати зацікавити своїм предметом.
- Розкрийте зміст педагогічної техніки

Рекомендована лутература : основна (1,3,4,2); додаткова (1,3,2,4,6)

Тема 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності (4 год).

- Основні прийоми техніки мовлення.
- Джерела формування педагогічного мовлення.

Рекомендована література : основна (1,3,2,4) ; додаткова (1,2,3,4)

Тема 4. Культура мови педагога (2год).

- Провідні ознаки мовленнєвої культури викладача.

- Образність мови та засоби її створення.
- Художність та виразність мови.

Рекомендована література : основна (1,2,5,3); додаткова (1,2,5,6)

Тема 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні (2 год).

- Характеристика стилів педагогічного спілкування.
- Емпатія та рефлексія педагога у спілкуванні з учнями.
- Характеристика стратегій спілкування.

Рекомендована література : основна (2,3,4) ; додаткова (4,5,6)

Тема 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів (4 год).

- Охарактеризуйте технології раціональної поведінки в конфлікті.
- Охарактеризуйте психологію переговорного процесу у вирішенні конфліктів.

Рекомендована література : основна (2,3,4,5) ; додаткова (1,5,6,7)

Тема 7. Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні (2 год).

- Напишіть есе на тему: Суспільне значення професії педагога та його діяльність

Рекомендована література: основна(1,2,3,4) додаткова(1,3,4,5,7)

Карта самостійної роботи та критерії оцінювання

Теми курсу	Всього годин	Академічний контроль	Бали

<i>Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя</i>			
Тема 1. Поняття педагогічної майстерності.	2	Індивідуальні, семінарські заняття. Залік	5
Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність	4		5
Тема 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності	4		5
Тема 4. Культура мови педагога	2		5
Тема 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку педагогічному спілкуванні	2		5
Тема 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів	4		5
Тема 7. Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні	2		5
	20		35

Критерії оцінювання самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання самостійної роботи студентами є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, повна, неповна.

2. Рівень самостійності студента: під керівництвом викладача, консультація викладача, самостійно.

3. Рівень сформованості навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, складання плану, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо).

4. Рівень сформованості навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, вміння виконувати творчі завдання тощо).

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь: низький (володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу); середній (володіння умінням вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань); достатній (уміння застосовувати набуті знання у стандартних практичних ситуаціях); високий (володіння умінням творчопошукової діяльності).

Рівень навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання самостійної роботи

студентів		
Високий рівень	5	Завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент самостійно вибирає інформаційні джерела; користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання методичного характеру; аналізує та прогнозує педагогічні явища; уміє ставити та розв'язувати проблеми; володіє уміннями творчої пошукової діяльності
Достатній рівень	4	Завдання відзначається неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент критично ставиться до отриманої інформації; наводить аргументи; зіставляє, узагальнює, систематизує інформацію під керівництвом викладача; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях
Середній рівень	3	Завдання відзначається неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент застосовує запропонований вчителем спосіб отримання інформації з декількох джерел; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом; аналізує навчальний матеріал, порівнює і робить висновки, самостійно володіє більшою частиною навчального матеріалу; вибирає відомі способи дій для виконання фахових методичних завдань
Початковий рівень	2	Завдання відзначається фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент усвідомлює недостатній обсяг інформації; застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з одного джерела; має фрагментарні уявлення про роботу з науковим джерелом; демонструє розуміння отриманої інформації, розуміння висновків з певного питання; володіє умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу. У студента відсутні сформовані уміння та навички
Низький	1	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. У студента не сформовані необхідні практичні уміння роботи. Більшість передбачених освітньою програмою навчальних завдань не виконано

Шкала відповідності оцінок 6.3.

Оцінка за стобальною шкалою	Рейтингова оцінка	
1	3	4
90-100	відмінно	ЗАРАХОВАНО
82-89	дуже добре	
75-81	добре	
69-74	задовільно	
60-68	достатньо	
0-59	незадовільно	НЕ ЗАРАХОВАНО

7. Навчально-методична карта
«Основи педагогічної майстерності»

Разом: 60 год, лекції –14 год, семінарські заняття – 14 год, індивідуальна робота – 8 год., модульний контроль –4 год., самостійна робота – 20 год.

Назва модуля	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя. Педагогічна техніка і майстерність.			Змістовий модуль 2. Майстерність взаємодії вчителя з учнями.			
	1	2	3	4	5	6	7
Лекції							
Дати							
Теми лекцій	Поняття педагогічної майстерності	Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності.	Мова викладача як умова педагогічної майстерності	Культура мови педагога.	Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні.	Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів.	Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні
Теми семінарських занять	Поняття педагогічної майстерності	Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності.	Мова викладача як умова педагогічної майстерності	Культура мови педагога.	Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні.	Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів.	Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні
Самостійна робота	Табл. 6						
Види підсумкового контролю	Модульна контрольна робота						
	Залік						

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. *Головатий М. Ф.* Навчи себе сам. — К.: МАУП, 2014. — 120 с.
2. *Палтишев М. М.* Педагогічна майстерність і шляхи її досягнення (У пошуках практико-орієнтованих дидактичних підходів): Навч.-метод. посіб. для слухачів курсів удосконалення вчителів. — К.: Видавець О. М. Ешке, 2013. — 119 с.
3. *Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Карамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна.* — 2-ге вид., допов. і переробл. — К.: Вища шк., 2014. — 422 с.
4. *Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Уклад. Н. В. Гузій.* — К.: ІЗМН, 2014. — 168 с.
5. *Пірен М. І.* Конфліктологія: Підручник. — К.: МАУП, 2015. — 360 с.

Додаткові:

1. *Абрамян В. Ц.* Театральна педагогіка. — К.: Лібра, 2013. — 224 с.
2. *Бобошко Ю. М.* Режиссер Лесь Курбас. — К., 2014. — 146 с.
3. *Коменский Я. А.* Великая дидактика. — М.: Издат. дом Шалвы Амонашвили, 2015. — 224 с.
4. *Луцюк А. М.* Василь Сухомлинський про педагогічну майстерність учителя: Моногр. — Луцьк: Надстир'я, 2014. — 208 с.
5. *Педагогічна майстерність: Навч. програма / Уклад. А. І. Мамалига, Ю. П. Єлісєвич, Л. М. Хоменко.* — К.: КНУ ім. Тараса Шевченка. — 17 с.
6. *Педагогічне мовлення: Навч.-метод. посіб. зі спецкурсу для педагогічних закладів / Л. В. Долинська, О. В. Гоголь, Л. М. Зінченко.* — К., 2013. — 56 с.
7. *Синиця І. О.* З чого починається педагогічна майстерність. — К.: Рад. шк., 2015. — 167 с.
8. *Ушинський К. Д.* Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології // Вибр. твори: У 2 т. — К., 2015. — Т. 1. — С. 192–471.